

5/P/25

Zaniemyśl Ponownie miastem

Zaniemyśl trzykrotnie posiadał status miasta. Po raz pierwszy prawa miejskie w 1742 r. nadał król August III. Taki stan trwał do 1934 r. Po raz drugi miejscowość była miastem w latach 1946-1948. Wreszcie 1 stycznia 2025 r. decyzją Rady Ministrów Zaniemyśl podobnie jak 6 innych miejscowości w kraju zyskało status miasta.

Miejscowość powstała z połączenia dwóch osad: Zaniemyśl i Niezamyśl (wbrew pozorom ta druga wcześniej została wymieniona w dokumentach historycznych).

Zaniemyśl jest miejscowością turystyczną, położoną w sercu Wielkopolski. Ulokowany w Rynnie Jezior Kórnicko-Zaniemyskich oferuje wypoczynek nad Jeziorami: Raczyńskim, Łęčno i Jezioro Mate. Wokół miejscowości przebiega kilka szlaków pieszych i rowerowych. Samo miasto zachęca ofertą kulturalną i bogactwem historycznym.

Legenda:

- Las
- Cmentarz
- Plaża
- Budynek
- ▢ Pomnik, obelisk
- × Inny obiekt
- Prom, most

Opracowanie trasy:
Olga Rozmiarok
Krzysztof Rozmiarok
Aktualność:
Czerwiec 2025 r.
wersja: 1.0

Długość trasy: 4,0 km
Liczba PK: 18

Trasa powstała jako wydarzenie towarzyszące:

**POLAK
W PODRÓŻY**
Zaniemyski Festiwal Przygód

Zaniemyśl, 4-6 lipca 2025 r.

Na mapie Zaniemyśla zaznaczono różne miejsca i obiekty będące punktami kontrolnymi (PK). W każdym punkcie należy odpowiedzieć na zadane pytanie. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Uwaga! W sezonie 2025 wstęp na Wyspę Edwarda jest niemożliwy, z powodu prowadzonych prac remontowych

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (5/P/25)

PK 1	Końcowa Stacja Średzkiej Kolei Powiatowej. W 1902 r. zakończono budowę i uruchomiono przewozy koleją wąskotorową pomiędzy Środą Wielkopolską a podpoznańskim Kobylim Polem. 1 maja 1910 r. otwarto 14-kilometrowy odcinek ze Środy Wlkp. do Zaniemyśla. Od 1979 r. odcinek ten jest jedynym zachowanym fragmentem średzkiej kolejki. Regularny ruch pasażerski prowadzony był do 10 czerwca 2001 r. Aktualnie w sezonie letnim odbywają się kursy pasażerskie. Składy prowadzone są przez zabytkowe parowozy serii Px48 wyprodukowane w latach 50.-tych XX w.
	Ile torów kolejki wąskotorowej znajduje się na stacji w Zaniemyślu?
PK 2	Pomnik Ryszarda Berwińskiego. Ryszard Wincenty Berwiński urodził się w pobliżu Polwicy w 1819 r. Był jednym z ważniejszych poetów wielkopolskich doby romantyzmu. Zajmował się działalnością polityczną i konspiracyjną. Uczestniczył w Wielkopolskiej Wiośnie Ludów.
	W którą rocznicę śmierci powstał pomnik poświęcony R. Berwińskiemu?
PK 3	Kamienica z końca XIX w. z herbem Zaniemyśla na elewacji. W budynku do roku 1946 mieściła się siedziba władz miasta, następnie do roku 1985 siedziba władz gminy.
	Podaj numer budynku znajdującego się przy ulicy Kilińskiego.
PK 4	Kościół p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny. Świątynia zbudowana została w latach 1776-1782 jako zbór ewangelicki. W obecnym stanie jest to kościół neoromański wybudowany w latach 1854-1855. Po II wojnie światowej w 1945 roku został poświęcony przez księdza dziekana Ewarysta Nawrowskiego.
	O której godzinie odbywa się msza dla rodzin z dziećmi?
PK 5	Cmentarz ewangelicki z XVIII wieku z kilkoma zachowanymi nagrobkami i dwoma kaplicami grobowymi. Większa z nich należała do rodziny Karczewskich - właścicieli dworu w Czarnotkach.
	W którym roku urodziła się Wilhelmine Strobel?
PK 6	Amfiteatr. Miejsce, gdzie corocznie w lipcu odbywają się Zaniemyskie Bitwy Morskie - impreza kulturalna, której nazwa nawiązuje do inscenizacji bitew morskich, jakie hrabia Edward Raczyński organizował na pobliskim jeziorze.
	Jaki symbol widnieje na przodzie dachu Amfiteatru?
PK 7	Aleja Pamięci poświęcona mieszkańcom ziemi zaniemyskiej, którzy zostali zamordowani w Katyniu, Kalininie, niemieckich więzieniach i obozach zagłady.
	Ilu upamiętniono Janów?
PK 8	Miejsce dawnej przeprawy promowej na Wyspę Edwarda
	Jaka broń znajduje się obok napisu „Wyspa Edwarda”?
PK 9	Wyspa Edwarda jest wyspą o powierzchni 3 ha na Jeziorze Raczyńskim. W latach 1815-1845 zarządcą gruntu na wyspie był hrabia Edward Raczyński. Dziś z daleka podziwiać można piętrowy Dom Szwajcarski z 1819 r. <i>Ze względu na trwające prace remontowe zwiedzanie wyspy w roku 2025 jest niemożliwe.</i>
	Jaki kolor ma brama przy wejściu na most prowadzący na Wyspę Edwarda?
PK 10	Figura przydrożna przy skrzyżowaniu ulic Raczyńskiego i Cmentarnej. Postawiona przez księdza Dziekana Ewarysta Nawrowskiego „ku pamięci ofiarowania parafii naszej Matce Najświętszej i Jej Niepokalanemu Sercu”.
	Którego lipca została postawiona figura?

■ ■ ■

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (5/P/25)

PK 11	Wydzielony plac we wschodniej części cmentarza. Znajdują się tutaj: zbiorowa mogiła Polaków rozstrzelanych przez Niemców w 1939 r. na Rynku w Środzie (historia ta została opisana w pobliskiej gablocie), Powstańców Wielkopolskich oraz innych żołnierzy biorących udział w wojnach w XX wieku.
	Ilu mieszkańców Zaniemyśla i okolicy rozstrzelanych 20 października 1939 r. w Środzie. pochowano w mogile?
PK 12	Lapidarium na terenie dawnego, założonego około 1780 roku cmentarza żydowskiego.
	Ile osób wyznania Mojżeszowego mieszkało w Zaniemyślu w 1939 r.?
PK 13	Grób Edwarda Raczyńskiego przy kościele parafialnym. Hrabia Edward Raczyński urodził się w 1786 r. w Poznaniu. Prowadził intensywną działalność polityczną, naukową i kulturalną. Ufundował dla Poznania gmach najstarszej obecnie w Polsce biblioteki publicznej, zbudował dla miasta sieć wodociągową, założył w Jeżewie koło Śremu szkołę rolniczą, odnowił zamek w Będzinie na Śląsku, prowadził meliorację łąk nadobrzańskich, dokończył budowę pałacu w Rogalinie i wznosił tam rodzową kaplicę grobową. Nieuzasadnione ataki na jego działalność doprowadziły go w 1845 r. do samobójczej śmierci na Wyspie Edwarda. Spoczywa w sarkofagu przy kościele w Zaniemyślu, a jego serce złożono w krypcie rodowej w Rogalinie.
	Kto pilnuje zwłok?
PK 14	Kościół św. Wawrzyńca. Świątynia została zbudowana w stylu neogotyku romantycznego, w latach 1840-1842. Nad budową kościoła czuwali ks. Antoni Rybicki i hrabia Edward Raczyński.
	Kto kazał wznieść ten kościół?
PK 15	Dom zakonny zgromadzenia Sióstr Służebniczek Niepokalanego Poczęcia NMP. Siostry Służebniczki są obecne w Zaniemyślu od 1891 roku. W 1893 roku powstał tutaj ich dom a w 1910 kaplica pw. Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej. Siostry zajmowały się chorymi, prowadziły ochronkę dla dzieci, uczyły robótek i szycia.
	O której godzinie odbywa się Msza Święta w kaplicy?
PK 16	Pomnik Powstańców Wielkopolskich. Zrekonstruowany pomnik z okresu międzywojennego, który jesienią 1939 r. zniszczyli hitlerowcy. Na obelisku umieszczono z przodu metalowe wizerunki orła w koronie i odznaki Wojsk Wielkopolskich oraz tablicę z napisem: Powstańcom Wielkopolskim 1918-1919.
	Komu poświęcona jest tablica po prawej stronie pomnika?
PK 17	Budynek dawnej strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zaniemyślu z 1930 r. Dziś stanowi Izbę Pamięci. Obok budynku przeszklona gablota z zabytkową sikawką konną, nieco dalej obelisk poświęcony założycielom i strażakom OSP Zaniemyśl.
	W którym roku powstała Ochotnicza Straż Pożarna w Zaniemyślu?
PK 18	Głaz z tablicą poświęconą poległym w latach 1940-1945 żołnierzom Armii Krajowej Placówki ZW ŻAK przy budynku biblioteki.
	Podaj nazwisko dowódcy.

Odpowiedzi należy przesyłać za pomocą formularza dostępnego na stronie trino.pttk.pl

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób.